

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 40. Continuatio Apologiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Continuatio Apologiae.

Tertio accusabatur, S. Athanasius, quod
in magna Ecclesia Alexandriae officium celebraverit, antequam fuisset dedicata; *ita est, inquit: factum est, fateor. At Dedicacionem non celebravimus? nempe, quia sine tuo Imperio non licebat.* p. 682.

Hoc

publice in Ecclesia S. Salvatoris cum Equitibus O. S. Spiritus Sacram Communionem accepit. Vita del Card. Morosini.

Sixtus V. Papa Monitorium edidit, in quo, Rege itidem objurgato, quod Cardinalem Guisium peremisset, jubebat, ut intra decem dies ab hujus Decreti publicatione Cardinalem Borbonium, & Archiepiscopum Lugdunensem in custodia detentos libertati restitueret; nisi faceret, omnibus Censuris per SS. Canones latis, & in Bulla in Cœna Domini recitari solita contentis feriebatur. Præcipiebat etiam Pontifex, ut ipse Rex veniret, vel Mandatarios ad Sacram Sedem mitteret, qui ipsius nomine ob necatum Cardinalem Guisium & Cardinalis Borbonii, atque Archiepiscopi Lugdunensis custodiam in judicio starent, & causam dicerent. Quamvis multi, quorum Consilio Rex utebatur, argumentis demonstrare conarentur, nullius valoris, & iniquum esse SS. Pontificis Decretum, Rex tamen dicebat, esse quidem, qui ad Fulminis Vaticani fragorem riderent, se vero Sacra illa arma semper timuisse, atque

Sæculum IV. Hoc quidem ideo, quia hæc Ecclesia
A. C. 356. sumptibus Imperatoris fuerat ædificata,
 unde etiam Cæsarea dicta est. Tum per-
 git in hunc modum: *nulla prævia consul-
 tatione actus est iste conventus, nec antea
 populo annuntiatum, nullus Episcopus, nec
 alius Clericus vocatus; quomodo id acci-
 derit, omnes norunt. Dies Paschatis erat,*
 popu-

que etiamnum magis, quam fœderatorum contra
 se unitas vires, & tormentorum militarium vim
 expavescere. Spondanus. Eodem anno frater
 Jacobus Clemens Dominicanus, in conspectum
 admittitur, Regis ventriculo pugionis totam aciem
 veneno illitam immergit. Rex sub noctem defi-
 cientibus viribus Capellanum vocat, confitetur.
 Monuit Presbyter, vulgatum esse a Papa in Prin-
 cipem Decretum Excommunicationis, cui necesse
 esset se subicere. Respondit Rex promptissime:
*Sum Ecclesiæ Catholicæ Apostolicæ, & Romanæ
 filius primogenitus, & talis moriar. Promitto
 coram Deo, & omnibus, me summopere cupere
 Sanctitati Pontificiæ in cunctis, quæ a me pete-
 re potest, satisfacere.* His absolvitur, accipit
 Viaticum, & rite unctus altera die expiravit. Hi-
 stor. Monar. Franciæ per Martel. & alii.

Ceterum tam diris motibus tunc Gallia con-
 cutiebatur, ut quæ jure, quæ injuria facta sint,
 vix discernas. Hoc autem ex Historia Ecclesia-
 stica universa constat, Summos Principes Chri-
 stianos nunquam solitos fuisse in Prælatos Eccle-
 siæ invitari, aut inconsultis SS. Pontificibus gra-
 viore pœna animadvertere.

populus numerosissimus, pauca Ecclesiae, & ^{Sæculum IV.} modica. Magnus fit strepitus, plurimi in A. C. 356. magna Ecclesia convenire postulant. Hortabar, ut exspectarent, interim in aliis Ecclesiis, prout possent, etiam sua molestia congregarentur; non audior, sed urbe exire parabant, & in locis desertis sub ardenti sole convenire, cum itineris laborem ferre mallent, quam festivitatem tristes agere. Nec id adeo mirum, quippe in Quadragesimæ conventibus infantes, anus, juvenes utriusque sexus ob Ecclesiarum angustiam in frequentissimi populi compressione tam male affecti fuerant, ut refocillationis causa ad domos proximas deferrī debuerint; quamvis autem idcirco nullus eorum mortuus sit, tamen omnes de loci angustia querebantur; quanto majus in die festivitatis fuisset malum! profecto latentium voces in tristes planctus abiissent.

In hoc ipso Patrum nostrorum exemplum secutus sum. Alexander felicis memoriæ populum convocavit in Ecclesiam Theonæ, ædificio necdum perfectō, quod major haberetur, & reliquæ populum non caperent. Idem fieri Treviris, idem Aquilejæ vidi, populus in Ecclesias convocabatur, opere nondum consummato, & Frater tuus felicis memoriæ Aquilejæ tali congregationi adfuit. Non ergo Dedicatōnem celebravimus, sed conventus ordinarius

vius

Sæculum IV. riuſ fuit; quæſo! quæ cauſa ſubſiſſet,
 A. C. 356. potius loca deſerta, & aperta adire, ubi
tranſeuntes Gentiles forte ſubſtitiffent,
 quam locum muris clauſum, & portis in-
 ſtructum, quibus rebus Chriſtianorum con-
 uentus a Profanorum feſtis diſtinguuntur?
 nihil erat, quod cogeret, populum in par-
 tes ſeparari, & multos non ſine leſionis
 periculo in pluribus Eccleſiis premi, cum
 aſſeſſet locus, qui omnes contineret, ubi
 orare, & una voce Amen reſpondere poſ-
 ſent, quo cordium conjunctio demonſtra-
 tur. Quam pio mentis affectu populi in
 p. 685. Eccleſia unitos ſe gaudebant, cum prius
 ſaltem corpore dividi cogerentur! Cete-
 rum, quamvis in hac Eccleſia oraverimus,
 nihil impedimento eſt, quo minus ſuo tem-
 pore ſolemniter dedicetur. Hinc apparet,
 S. Athanaſium Cæremoniam Dedicandi
 Eccleſias non ſpreviſſe, cum factum ſuum
 excuſare tam ſollicite adlaboret, credi-
 diſſe vero, pro caſu neceſſitatis licere in
 Eccleſia, necdum Dedicata, Divina per-
 agere.

Quartum, & ultimum accuſationis
 p. 686. caput erat, Athanaſium pervicaciæ ad
 Imperatoris mandata reum eſſe, cum ſæ-
 pius Alexandria excedere recuſaſſet. Ad
 hoc reſpondet ſequentibus; nunquam, in-
 quit: imperia tua, Auguſte! facere de-
 trectavi! quod averruncent Superi! quis
 ego ſum, ut cujuſcunque urbis Quæſtori
 reſiſtam?

resistam? & multo minus Imperatori Ma-
ximo? Omnia deinde narrat, sicut acci-
derant; Imperatoris epistolam a Monta-
no sibi allatam, cujus fundamentum erat
conficta Athanasii postulatio, ut sibi in
Italiam proficiscendi licentia daretur;
exinde post viginti sex menses Diogenis
adventum, Syriani minas, Imperatoris
epistolam olim Palladio, & Asterio feren-
tibus ad se missam, qua hortabatur, ut
in Ecclesia sua permaneret. Apologiae
ejus ad hunc articulum summa est, quod
dicat; cum expressa Imperatoris manda-
ta ad Ecclesiam suam redeundi, ibique
permanendi habuisset, nullum vero un-
quam discedendi præceptum ad se perla-
tum fuisset, existimasse, sibi apud gregem
suum esse perseverandum; huic rationi
accessisse omnibus universim Pastoribus
incumbens officium apud oves suas per-
sistendi, sibi que perspectum periculum,
cui Alexandrini Fideles, si eos fuga sua
Arianorum furori derelinqueret, objice-
rentur; post hæc refert Syriani crudeli-
tatem, suum discessum, & Imperatoris
adeundi consilium, a quo dimotus fuisset,
postquam compertam habuisset persecu-
tionem, quam Catholici in Occidente, &
in ipsa Ægypto paterentur; vidissetque
litteras Imperatoris ad populum Alexan-
drinum, & Auxumenses Principes datas.
Hæc, inquit: me permoverunt, ut ad de-
serta

Sæculum IV.
A. C. 356.

Sup. §. II.

Sup. §. 26.

Sup. 27.

Sup. 34.

Sæculum IV. *ferta redirem, cum viderem tot relegatos*
A. C. 356. *Episcopos, nullius culpæ reos, nisi quod*
Communtonem meam nollent rejicere, &

P. 700. *scirem, Virgines modis indignis tractari;*
denique intellexi, eam esse inimicorum
meorum improbitatem, ut, nisi me subla-
to, cessare nollent; recessi igitur, ut his
respiciendi tempus concederem, tibi vero
innata Clementia utendi occasionem da-
rem. Hanc apologiam suscipe, Episcopos
omnes, virosque Ecclesiasticos Patriæ, &
Ecclesiis suis redde! ut calumniatorum
perfidia pateat, tuque cum fiducia ad Je-
sum Christum, Regem Regum nunc, & in
die judicii dicere possis: nullum eorum, qui

Theod. l. I. c. 14. in fin. *tui erant, perdidisti.* Hæc fuit S. Athana-
 sii apologia ad Imperatorem Constân-
 tium. Eodem tempore sermones de
 consolatione scripsit ad Virgines, quas
 Arianorum furor eo usque persequeba-
 tur, ut mortuas a sepultura prohibe-
 rent.

§. XLI.

S. Eusebii Vercellensis ærumnæ.

Inter Confessores, in causa S. Athanasii
 exules, S. Eusebius Vercellensis illu-
 strissimus est. Is erat Scythopoli Palæsti-
 næ in potestate Patrophili ex Senioribus,
 & zelosissimis Arianis Episcopi. Inter
 multos alios Diaconus Syrus, & Exor-
 cista Victorinus ad S. Eusebium invisen-
 tes,